دریچه

گزارش «شهروند» از اجرای پنجمین دوره مسابقات المپیاد آماده طرح دادرس در قم

دانش‌آموزانی که «مدیریت بحران» بلدند

صبیه خلج| مشعل مراسم افتتاحیه و آغاز پنجمین مرحله مسابقات المپیاد آماده در قم با حضور معاون دانش‌آموزی و پیش‌دبستانی سازمان جوانان و مدیرعامل جمعیت و جمعی از مسئولان استانی و نمایندگان آموزش و پرورش در سایت امدادی جمعیت هلال‌احمر قم روشن شد تا پس از پنج‌سال بار دیگر دانش‌آموزان با استفاده از تجربیات سال‌های گذشته توانمندی و مهارت‌های خود را در ماراتنی به نام «المپیاد آماده» محک بزنند. از همان دقایق نخست صبح، شور و نشاط رقابت در دانش‌آموزان آماده موج می‌زد. با انگیزه‌های فراوانی آمده بودند تا با تکیه بر مهارت‌های امدادی که با استمرار در تمرین و آموزش کسب کرده‌اند و در پرتو تلاشی دوچندان، گوی سبقت این رقابت‌ها را از سایر دادرسان هم‌استانی ربوده و خود را برای رسیدن به مرحله کشوری المپیاد آماده کنند. در یکی از روزهای بهاری اردیبهشت ماه، مراسم افتتاحیه پنجمین دوره المپیاد آماده استانی طرح دادرس استان قم، با حضور جمعی از مسئولان و ۱۱۴ دادرس پرانرژی در قالب ۱۰ تیم در سایت امدادی پایگاه ورزشی جمعیت هلال‌احمر استان قم کلید خورد. کیک افتتاحیه که مزین به طرح پوستر پنجمین مرحله مسابقات المپیاد آماده در قم بود توسط سرداور مسابقات و یکی از دادرسان به صورت نمادین بریده شد تا دانش‌آموزان با کامی شیرین به استقبال رقابت‌هایی سخت و سرشار از رفاقت بروند. پس از اجرای همزمان همخوانی سرود کانون‌های دانش‌آموزی توسط دادرسان و اجرای موسیقی سنتی اعضای گروه هنری معاونت امور جوانان استان قم، مراسم به صورت رسمی آغاز شد.

آموزش‌های طرح دادرس حافظ جان در حوادث و بحران‌ها

در آغاز، سعید بابایی، معاون دانش‌آموزی و پیش‌دبستانی سازمان جوانان هلال‌احمر کشور، با اشاره به تلفات حوادث اخیر کشور اظهار کرد: فیلم‌های منتشرشده از حواشی این حوادث نشان می‌دهد که تلفات زیاد ناشی از عدم آمادگی و آگاهی‌های امدادی بوده است. وی که در جمع تیم‌های دادرس (دانش‌آموزان آماده در روزهای سخت) استان قم سخن می‌گفت، تصریح کرد: آموزش‌های ساده در قالب طرح دادرس برای این است که در درجه اول جان خود را حفظ کنیم و در درجه دوم جان خانواده‌ها را در زمان وقوع حوادث و بحران‌ها نجات بدهیم. معاون دانش‌آموزی و پیش‌دبستانی سازمان جوانان هلال‌احمر کشور با بیان این که امید داریم این آموزش‌ها در مواقع نیاز به صورت کاربردی مورد استفاده قرار بگیرد، افزود: انتظار ما از دانش‌آموزان قم بسیار بالاتر است و فارغ از کسب رتبه برتر، از دادرسان قم انتظار داریم نمونه‌های اخلاقی و نمونه‌های برتر بشردوستی و سرآمد دانش‌آموزان سراسر کشور باشند و امید داریم با اخلاق خوب در زمان برگزاری مسابقات حایز رتبه عالی در حیطه بشردوستی شوند.

دانش‌آموزان آماده در روزهای سخت نمایندگان هلال در خانواده‌ها

معاون تربیت بدنی و سلامت اداره کل آموزش و پرورش قم ضمن تقدیر از آماده‌سازی و ارایه آموزش‌های امدادی به دانش‌آموزان توسط جمعیت هلال‌احمر اظهار کرد: جمعیت هلال‌احمر استان یکی از دستگاه‌هایی است که ضمن همکاری خوب به لحاظ مدیریت روابط انسانی و ارتباط دلی با آموزش و پرورش فعالیت‌های مستمر و موثری دارد. مجتبی رمضان بیگی تصریح کرد: با توجه به این که کشور ما، به‌عنوان کشوری حادثه‌خیز در جهان مطرح است، این یک امر ضروری است که همه آحاد جامعه ما باید آماده برخورد با هر نوع چالش، حوادث و بحران‌های طبیعی و غیرطبیعی باشند. لذا این کار در قالب تربیت و آموزش دانش‌آموزان آماده در روزهای سخت، کار بسیار موثر است. وی با اشاره به این که بیش از ۱۰۰ تیم دادرس، با همراهی معاونت امور جوانان جمعیت هلال‌احمر استان قم مسابقات ابتدایی را در سطح مدارس و نواحی برگزار کرده‌اند، افزود: پس از اجرای مسابقات در مرحله استانی، امید داریم دانش‌آموزان قم نمایندگان شایسته‌ای در مسابقات کشوری باشند. گرچه هدف، تنها کسب رتبه نیست، شاید بخشی از مسیر این باشد، اما واقعیت است، دانش‌آموزان آماده در روزهای سخت نماینده هلال‌احمر در خانواده‌های خودهستند.

معاون تربیت بدنی و سلامت اداره کل آموزش و پرورش قم با بیان این که هر دانش‌آموزی که آموزش‌ها را فرا گرفته است، می‌تواند دانش امدادی خود را به خانواده منتقل کند، اضافه کرد: امید داریم توانمندی دانش‌آموزان به‌حدی برسد که در صورت بروز هر نوع حادثه و بحرانی بتوانیم با تکیه بر توانمندی بالای دانش‌آموزان به راحتی بحران‌ها را در کنار خانواده آماده‌ای که دادرسان، نقش آموزش آنها را عهده‌دار بوده‌اند، پشت سر بگذاریم.

دادرسان در اولویت آموزش‌ها

مدیرعامل جمعیت هلال‌احمر استان قم نیز ضمن تقدیر از همکاری خوب همه دستگاه‌ها و آموزش و پرورش و تلاش‌های صورت گرفته در حوزه جوانان استان اظهار کرد: امید داریم با ارایه این آموزش‌ها از توان دانش‌آموزان آماده در مواقع لزوم استفاده شود و با سازماندهی آموزش‌ها نیاز نیازمندان در بحران‌ها را برطرف کنیم. دکتر محمد گلفشان با بیان این که کشور ما پرحادثه است، تصریح کرد: اگر نگاهی به حوادث اخیر بیندازیم می‌بینیم حوادث از نظر زمانی نیز به هم نزدیک است و حوادث اخیر نشان می‌دهد ما باید آماده مقابله با بحران‌ها و حوادث باشیم. وی با تأکید بر اهمیت افزایش توانمندی و آمادگی امدادی بیان کرد: توان‌افزایی و آمادگی به تنهایی کافی نیست و آنچه حایز اهمیت است به‌روزرسانی آموزه‌های امدادی در کنار اجرای مانورهای عملی است. مدیرعامل جمعیت هلال‌احمر استان قم با بیان این که برای افزایش توان امدادی و آمادگی همه‌جانبه برنامه‌ریزی بلندمدت داریم، افزود: برنامه‌ریزی آموزشی باید از لایه‌های پایینی صورت بگیرد تا ضمن تقویت تیم‌های امدادی آماده بتوانیم در زمان نیاز از توانمندی نیروهای آموزش‌دیده بهره بگیریم و تیم‌های دادرس یکی از همین گروه‌های مورد هدف ما است. تأکید داریم در سال‌های آینده مدارس بیشتری در این مسابقات دخیل شوند و تیم‌های امدادی آماده بیشتری داشته‌باشیم.

فراگیری سلسله‌مهارت‌های امدادی برای هر فرد ضروری است

معاون امور جوانان جمعیت هلال‌احمر استان قم با اشاره به این که هدف از برگزاری این المپیاد، افزایش سطح ایمنی و کاهش خطرپذیری در مدارس است، اظهار کرد: در این مرحله دانش‌آموزان در ۱۰ تیم و در دو گروه پسران و دختران در رشته‌های پناهگیری و خروج ایمن، حمل مصدوم و ارزیابی، احیای قلبی - ریوی و با هدف بالا بردن سطح توان امدادی، آمادگی و کمک‌رسانی در زمان حوادث و همچنین تحقق شعار «هر خانواده، یک امدادگر» با دیگر همسالان خود به رقابت می‌پردازند. محمد مصباحی تصریح کرد: مرحله درون مدرسه و شهرستانی المپیاد آماده دادرسان قم، اسفندماه سال گذشته با حضور بیش از ۲۸۰۰ دانش‌آموز در یک‌صد مدرسه استان و با همکاری معاونت تربیت بدنی و سلامت اداره کل آموزش و پرورش استان قم برگزار شد. وی فراگیری سلسله مهارت‌های امدادی را برای هر فرد ضروری دانست و با اشاره به این که نجات یک فرد، نجات جامعه است، افزود: با تکیه بر تربیت تیم‌های دانش‌آموزی آماده جهت مقابله با حوادث، توسعه و ترویج فرهنگ خودامدادی در بین دانش‌آموزان، ساماندهی تیم‌های اولیه مدیریت بحران مبتنی بر دانش‌آموزان آموزش‌دیده توانمند و برخوردار از مهارت‌های کار گروهی، دسترسی به اهداف کار گروهی، همدلی و ایجاد یک فضای سالم جهت ارتقای سطح هوش هیجانی در میان دانش‌آموزان محقق می‌شود.

انضباط در روند اجرای مسابقات حاکم بود

نادر میرزایی، معاون امور جوانان جمعیت هلال‌احمر استان قزوین که به‌عنوان ناظر سازمان جوانان هلال در محل برگزاری پنجمین مرحله رقابت‌های المپیاد آماده استانی قم حاضر بود، اظهار کرد: با توجه به این که از نزدیک شاهد نحوه اجرای مسابقات بودم نظم و انضباط خوبی در روند اجرای مسابقات دیده می‌شد. وی ضمن ارزیابی نحوه اجرای مسابقات توسط اعضای تیم‌های دادرس، تصریح کرد: آموزش‌های ارایه شده مفید واقع شده و مشخص بود دانش‌آموزان آمادگی لازم را پیدا کرده‌اند اگر چه همچنان نیاز به استمرار و تمرینات پی‌درپی وجود دارد، اما همین مقدار با فرصت کم دانش‌آموزان، مطلوب به نظر می‌رسد. ارایه پاسخ‌های قابل قبول و توضیح روش انتخاب اجرای مهارت‌های عملی نشانگر توانایی دانش‌آموزان بود. معاون امور جوانان جمعیت هلال‌احمر استان قزوین ادامه داد: در مجموع نسبت فراگیری دانش‌آموزان خوب بود و انتظار می‌رود با ادامه این نوع آموزش‌ها اعضا به‌خصوص در مدارس، مهارت‌های بیشتری را کسب کنند و نماینده شایسته‌ای برای جمعیت هلال‌احمر به‌عنوان یک امدادگر در خانواده‌ها باشند.

در همایش «امداد و نجات؛ مدیریت و مسئولیت از منظر فقه و حقوق» مطرح شد:

اختیارات و امکانات هلال بیشتر شود

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری: برای این که هلال بتواند بدون دغدغه به ارایه خدمت بپردازد، باید از حمایت‌های ویژه برخوردار شود

رئیس جمعیت هلال‌احمر: تدوین الزامات قانونی برای هر یک از دستگاه‌های دخیل در موضوع پاسخ به سوانح ضروری است

عکس: رضا احمدوند

سُمیرا زمانی - شهروند| نخستین همایش «امداد و نجات؛ مدیریت و مسئولیت از نظر فقه و حقوق» با حضور وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، رئیس جمعیت هلال احمر، دستیار ویژه رئیس جمهوری در حقوق شهروندی، رئیس موسسه تحقیقات علوم جزایی و جرم‌شناسی دانشگاه تهران و جمعی از مسئولان کشوری و لشکری روز گذشته در تالار فردوسی دانشگاه تهران برگزار شد. به گزارش خبرنگار «شهروند»، در ابتدای این همایش دکتر فیروز محمودی‌جانکی، رئیس موسسه تحقیقات علوم جزایی و جرم‌شناسی دانشگاه تهران و رئیس این همایش درباره با ضرورت برگزاری «امداد و نجات؛ مدیریت و مسئولیت از منظر فقه و حقوق» گفت: در مورد امدادگرانی که در حوزه امداد و نجات کمک حال آسیب‌دیدگان هستند، معمولا از دیدگاه عموم در حوادث و سوانح مهم این است که کمک‌رسان هستند، اما از بُعد حقوقی مسأله‌ای مطرح می‌شود که ممکن است برای امدادگری که در حوادث سخت و طاقت‌فرسا انجام وظیفه می‌کند، خطر ایجاد می‌شود یا این که ممکن است در حین عملیات امدادرسانی برای نیازمندان به کمک حادثه‌ای رخ دهد و این موارد منشأ شکل‌گیری حوادث حقوقی شوند و اینجاست که بحث مسئولیت اشخاص مطرح می‌شود.

وی ادامه داد: آنچه که مهم است، این است که به‌طور خاص امدادگر چون وظیفه تعریف‌شده‌اش این است که در این مواقع خود را به خطر بیندازد، مانند حادثه پلاسکو که این‌جا بعد ایثار مطرح است اما اگر برای امدادگر اتفاقی بیفتد، نیاز به حمایت حقوقی و کیفری دارد. محمودی تأکید کرد: صمیمانه از جمعیت هلال‌احمر سپاسگزارم. همه نهادها در جریان انجام وظایف سازمانی با مشکلاتی مواجه می‌شوند که نیاز به تأمل دارد و با اقدامات اجرایی قابل رفع و رجوع نیستند و باید در موردشان فکر شود و به جمع‌بندی علمی رسید و این که بعضی مواقع ما فراموش می‌کنیم که این نیازها و مشکلات را از طریق همفکری با دانشگاهیان و اهل علم و سازمان‌های مربوطه در محیط فارغ از محیط اداری حل‌وفصل کنیم که جمعیت این کار را انجام داده است.

علم نافع علمی است که در خدمت مردم کاربردی، روا و پایا باشد

به گزارش «شهروند»، دکتر سیدامیرمحسن ضیایی، رئیس جمعیت هلال‌احمر در ادامه همایش با گرامیداشت مقام معلم گفت: از برگزارکنندگان این همایش و فرصتی که به جمعیت هلال‌احمر دادند تا بتوانیم یک کار مشترک علمی که در صحنه عمل به آن نیاز است را انجام دهیم، متشکرم و این جای خوشبختی دارد که ما به‌عنوان یک سازمان عملیاتی کار خودمان را با همکاری با دانشگاه انجام دهیم. سازمان‌های امروزی نمی‌توانند بدون تکیه بر دانش و مهارت‌های علمی کار خود را خوب انجام دهند. وی ادامه داد: طبیعی است که دانشگاه و دانشگاهیان و صاحب‌نظران و اندیشمندان بسیار می‌توانند در این زمینه کمک کنند. درعین حال، دانشگاه به‌عنوان نهاد تولید علم و تربیت‌کننده دانشجو باید در صحنه جامعه حضور داشته باشد. علم برای علم فضیلت است، ولی علم برای علم کجا و علم نافع کجا؟ علم نافع علمی است که در خدمت مردم، کاربردی، روا و پایاست و این همانی است که می‌تواند برای پیشرفت زندگی و نجات جان انسان‌ها استفاده شود. دکتر ضیایی افزود: دانشگاه‌های امروز، دانشگاه‌های بدون دیوار هستند و این دانشگاه است که به سراغ جامعه می‌رود و می‌تواند مشکلات مردم را حل کند. امیدوارم که این همکاری ادامه پیدا کند و ما در جمعیت هلال‌احمر حاضر هستیم که بسیاری از مشکلاتمان را به دانشگاه‌ها و مراکز علمی عرضه کنیم و از راه‌حل‌ها و راهکارهایی که برای ما ارایه می‌دهند، استفاده کنیم.

وی در ادامه به معرفی مختصری از جمعیت هلال‌احمر پرداخت و گفت: این جمعیت بخشی از نهضت جهانی صلیب‌سرخ و هلال‌احمر است، حدود ۱۵۰ سال پیش این نهضت ایجاد شده و امروز بیش از ۱۹۰ کشور دنیا عضو این نهضت هستند و هلال‌احمر جمهوری اسلامی هم از ۹۵ سال پیش به‌طور رسمی به این نهضت جهانی پیوسته است. رئیس جمعیت هلال‌احمر ادامه داد: یکی از مهمترین کارهایی که جمعیت هلال‌احمر چه در سطح ملی و چه در سطح بین‌المللی انجام می‌دهد، موضوع پاسخ به سوانح و حوادث است. در داخل کشور متولی اصلی پاسخ به سوانح و حوادث جمعیت هلال‌احمر همراه با سایر دستگاه‌های دولتی و غیردولتی است، اما آنچه که در خط مقدم قرار گرفته، جمعیت هلال‌احمر است. در طی قرن گذشته شیوع و بروز سوانح و حوادث طبیعی بشدت افزایش پیدا کرده در طی دهه گذشته بیش از ۷۵۰ هزار نفر از مردم جهان در طی سوانح طبیعی از بین رفته‌اند و هرسال حدود ۲۰۰ میلیون نفر از مردم دنیا تحت‌تأثیر سوانح بزرگ قرار می‌گیرند و بیش از ۱۶۰ میلیارد دلار هزینه مستقیم مالی و تلفات ناشی از این سوانح است.

تفاوت در میزان آسیب‌پذیری جوامع و مدیریت بحران

وی با بیان این که ما از یک طرف مسأله افزایش شیوع حوادث و از طرف دیگر افزایش آسیب‌پذیری را داریم که مهمترین علت آن در طی دهه‌های گذشته توسعه نامتقارن است، گفت: وقتی که توسعه با پیوست‌های مربوط به زندگی انسان و محیط‌زیست همراه نمی‌شود، این توسعه یک توسعه نامتقارن می‌شود. این توسعه همراه است با شهرنشینی سریع و بی‌ضابطه، چیزی که ما در داخل کشور با آن روبه‌رو هستیم، شهرهای بزرگ تشکیل می‌شود، در کنار شاهد حاشیه‌نشینی اتفاق می‌افتد، زیستگاه‌های نامطمئن شکل می‌گیرد و فقر هم به وجود می‌آید و هر سانحه کوچکی هم می‌تواند منجر به بحران شود. آنچه که باعث تفاوت بین جوامع در زمان یک بحران است، تفاوت در میزان آسیب‌پذیری جوامع و مدیریت بحران است که بخش مهمی از این مدیریت بحران استانداردها و قوانین هستند که می‌تواند به مدیریت بحران کمک کند.

نیاز به برنامه ملی مدیریت بحران

ضیایی خاطرنشان کرد: مسأله قانون و استانداردها در مدیریت بحران بسیار مهم است، آنچه که شما در این جا انتخاب کردید، مسأله امداد و نجات از منظر فقه و قانون است، ولی حتما می‌دانید پاسخ به سانحه و امداد و نجات بخش کوچکی است، چیزی که مهمتر است، مسأله پیشگیری و کاهش ریسک و خطرپذیری است. اگر اینها درست انجام شود، ما پاسخ خوبی هم خواهیم داد. اگر جامعه ما آمادگی مبتنی بر ریسک داشته باشد و قوی‌ترین مدیریت بحران را داشته باشیم، پاسخ ما پاسخ مناسبی خواهد بود. نیاز داریم که یک برنامه ملی مدیریت بحران داشته باشیم و قانون از دل آن بیرون بیاید. وی ادامه داد: ما در کشور حادثه‌خیز زندگی می‌کنیم و نمی‌توانیم از این موضوع فرار کنیم. قانون یک بخش است و فرهنگ عمل به قانون بخش دیگری که باید حتما در نظر گرفته شود. مثلا که در سیل آذربایجان شاهد بودیم که به علت عدم رعایت قانون به مشکلات این حادثه دامن زده شد؛ لذا ضروری است تا در کنار قانون الزام به اجرای آن مورد توجه بیشتر قرار گیرد. چقدر در همین تهران ساخت‌وساز نامناسب داریم که می‌تواند مدیریت شهری را در زمان بحران دچار مشکل کند. دکتر ضیایی در پایان با تأکید بر این که دستگاه‌ها باید الزامات قانونی‌شان مشخص شود، خاطرنشان کرد: موظفین امدادرسانی در حوادث، مسئولیت‌های خاصی دارند و در این زمینه نیز باید به صورت جزیی نظرات و بررسی‌های کارشناسی جمع‌آوری و در قالب قانون استاندارد یا دستورالعمل مناسب برای این مسئولیت‌ها تدوین شود. جمعیت حاضر است هرجا که نیاز است با دانشگاه‌ها در این زمینه همکاری انجام دهد.

> • دستیار ویژه رئیس جمهوری در حقوق شهروندی: مردم به پشتوانه حقوق شهروندی از امدادرسانی هراس نداشته باشند
>
> • معاون آموزش، پژوهش و فناوری هلال‌احمر در گفت‌وگو با «شهروند»: خروجی همایش دستورالعملی برای امدادگران می‌شود

راهکارهایی برای رفع تعارض اختیارات نهادهای پیشگیری و مدیریت در زمان امداد و نجات

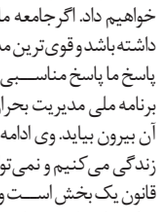

به گزارش «شهروند»، در ادامه این همایش دکتر محمد فرهادی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری با بیان این که جمعیت هلال‌احمر ایران یکی از بزرگترین جمعیت‌های مردم‌نهاد جهان است و شاید از نظر ابعاد و نوع کارهایی که انجام می‌دهد جزو ۱۰ مورد اول دنیا هم باشد، گفت: جمعیت‌هایی در دنیا هستند که در زمینه امداد و نجات از ایران الگو می‌گیرند. هلال‌احمر ایران زبانزد است و خیلی خوب پیش رفته است. وی ادامه داد: در زمینه فعالیت‌های هلال‌احمر و مسئولیت‌های ناشی از امداد و نجات و مدیریت بحران، چالش‌های مهمی از منظر حقوقی وجود دارد. در بعضی از موارد نهادهای مختلفی در زمینه امداد و نجات مداخله می‌کنند و مهمترین چالش در این زمینه بررسی و ارایه راهکارهایی برای رفع ابهامات و تعارض اختیارات نهادهای پیشگیری و مدیریت در زمان امداد و نجات است. امیدوارم با این بررسی‌ها دخالت‌ها کم و تکلیف هر نهاد مشخص شود. به‌عنوان مثال در یک حادثه از یک طرف هلال‌احمر و از طرف دیگر شهرداری و ستاد مدیریت بحران وارد می‌شوند. البته گاهی نهادهای دیگر هم مدعی اختیار می‌شوند اما وقتی که زمان مسئولیت فرامی‌رسد، برخی شانه خالی می‌کنند و مسئولیت را به گردن دیگران می‌اندازند. فاجعه پلاسکو مثال مناسب این موضوع است. یکی از مهمترین چالش‌ها تداخل اختیارات است و برخی نهادها حاضر نیستند که از قانون تبعیت کنند. قانون یک چیز است و اجرای دقیق آن چیز دیگری است. فرهادی با بیان این که برای این که هلال‌احمر بتواند بدون دغدغه به ارایه خدمت امداد و نجات بپردازد، لازم است از حمایت‌های ویژه برخوردار شود، افزود: مهمترین مسأله در حوادث و امداد و نجات این است که شکل مدیریت‌ها از حالت شهری و اداری به حالت فرماندهی دربیاید. همچنین از طرف دیگر حمایت حقوقی و قانونی هم اهمیت دارد. در کنار این مشکلات مسأله تعامل با نهادهای بین‌المللی هم مطرح است که البته در این زمینه هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران همکاری خوبی در بخش بین‌المللی دارد و امیدوارم جمعیت هلال‌احمر و مدیران اجرایی به برگزاری چنین همایش‌هایی به شکل جامع‌تر اقدام و حتی همایش‌هایی با مشارکت نهادهای بین‌المللی و صلیب‌سرخ برگزار کنند.

بر اساس کرامت انسانی موظفیم در هر شرایطی به انسانی که نیاز به امداد و نجات دارد کمک کنیم

الهام امین‌زاده، دستیار ویژه رئیس جمهوری نیز در این همایش گفت: خلاصه مقالات این همایش که دیده شد به صورت دقیق و عمیقی برروی مسئولیت مدنی دولت و حقوق شهروندان در حوزه امداد و نجات ورود پیدا کردند و از آن جا که بسیار خانواده امداد و نجات را دوست دارم، احساس می‌کنم هر کاری که از دستمان برمی‌آید باید برای این خانواده دریغ نکنیم تا وظیفه‌ای که برعهده دارد را به بهترین شکل انجام دهد. وی ادامه داد: براساس کرامت و شأن انسانی موظف هستیم در هر شرایطی به انسانی که نیاز به امداد و نجات دارد، رسیدگی کنیم. اما اینجا، هم مسئولیت امداد و نجات هست، هم تکلیف شهروندی برای هر شهروندی هم حق شهروندی، بنابراین حقوق شهروندی اقتضا می‌کند که ما از شهروندانمان هم انتظار داشته باشیم و هم به آنها حقشان را بدهیم، بنابراین در حوزه امداد و نجات صرفا نمی‌توانیم بگوییم که سازمان‌های اجرایی مردم‌نهاد مانند جمعیت هلال‌احمر و صلیب‌سرخ این وظیفه را دارند. این کار باید توسط همه انجام شود.

امین‌زاده با بیان این که از ابتدای دولت در سال ۹۲ هلال‌احمر به دنبال اختصاص زمین برای زمانی است که اتفاقات غیرمترقبه تهران را تحت‌تأثیر قرار دهد، گفت: در این زمان ما هیچ امکانی نداریم برای این که مصدومان خودمان را در اراضی اسکان دهیم و به درمان آنها بپردازیم، اراضی وسیع در شمال شرق، شمال غرب و جنوب را شناسایی کردیم که وسیع باشند. با توجه به بلندمرتبه‌های انجام شده در تهران هنگام زلزله به هیچ عنوان کار امداد و نجات امکان‌پذیر نیست و ما نیاز به یک زمین وسیع داریم که به سرعت بتوانند چادرهای امداد و نجات را در آنها مستقر کنند. این کار مستندسازی شد و حدود دوسال پیش در اختیار هلال‌احمر قرار گرفت که از این جهت نگرانی نداریم. وی تأکید کرد: در رابطه با بحث کسانی که امداد و نجات می‌کنند در ماده ۶۲ منشور حقوق شهروندی آمده است که حق شهروندان است که از بازداشت خودسرانه و بازرسی فاقد مجوز مصون باشند. پشتوانه قانونی این ماده قانون مصونیت بازداشت کسانی است که مصدومان را به مراکز درمانی منتقل می‌کنند که اگر کسی با این شرایط بازداشت شد یک بازداشت خودسرانه است، بنابراین باید شرایطی فراهم کنیم که افراد مصدومان را به مراکز درمانی منتقل کنند بدون ترس از این که خودشان گرفتار شوند و ما باید برای اجرای این قانون تلاش کنیم.

دستیار ویژه رئیس جمهوری اضافه کرد: در بازدیدی که سوم فروردین ماه از فعالیت‌های امدادی اورژانس تهران داشتم در عملیات امدادی درخواستی داشتند و آن این بود که آموزش امداد و نجات همگانی شود تا شهروندان قبل از رسیدن نیروهای امدادی به هم کمک کنند. با صداوسیما مذاکراتی داشتیم که زمانی را به این برنامه اختصاص دهند. همچنین با وزارت ارتباطات صحبت شد که به محض این که شهروندی تماس می‌گیرد و درخواست کمک می‌کند آدرس آن فرد روی صفحه ظاهر شود. در شهرداری تهران هم فقط به این دلیل که تنها آتش‌نشانان در مکان مشخصی مستقر بودند و بیشتر نیروهای امدادی در چادرها و کانکس‌ها بودند، مکاتبه کردیم که مکان‌هایی را به صورت اراضی در اختیار امداد و نجات قرار دهند و در رابطه با آموزش و پرورش هم در کتاب‌های درسی مقاطع ابتدایی و متوسطه عملیات آموزش امداد و نجات حتما باید لحاظ شود که با آموزش و پرورش مکاتبات لازم را انجام داده‌ایم.

خلأ قانونی در حوزه امداد و نجات در جغرافیای شهری هم مشهود است

در ادامه دکتر علی لیالی، معاون حقوقی و امور مجلس جمعیت هلال‌احمر در رابطه با ضرورت برگزاری این همایش گفت: شاید یک‌سال پیش بود که معاونت محترم حقوقی جمعیت هلال‌احمر موضوع کمبود یا نبود قوانین حمایتی از امدادگران هلال‌احمر را به‌عنوان یک چالش مطرح کردند و از همان زمان به این موضوع پرداخته شد و مذاکرات با دانشگاه تهران ادامه پیدا کرد تا در نهایت به برگزاری این همایش منجر شد. با حمایت و پشتیبانی رئیس محترم جمعیت انگیزه ما مضاعف شد که این همایش را با مشارکت عالی‌ترین حوزه علمی و پژوهشی کشور یعنی دانشگاه تهران برگزار کنیم. ما در حوزه هلال‌احمر از مراکز پژوهش و آموزشی نسبتا جوان و پرتوان بهره‌مند هستیم و با همراهی دکتر ضیایی و دکتر جمال‌الدینی توانستیم این همایش را برگزار کنیم. وی ادامه داد: ما در محاکم و همچنین در مجلس با مسائل زیادی روبه‌رو هستیم که برای امدادگران پیش می‌آید که در مرحله ورود به موضوع با خلأ قانونی سختی مواجهه می‌شویم. تا چندی پیش اگر مصدومی در خیابان افتاده بود عابران جرأت کمک نداشتند چون ممکن بود مورد تعقیب قرار بگیرند و مردمی که می‌خواستند نقش امدادگر را ایفا کنند از این وظیفه اخلاقی و انسانی سر باز می‌زدند چون قانون مشخص نبود. همچنین خلأ قانونی در حوزه امداد و نجات حتی در جغرافیای شهری ما هم مشهود است. لیالی خاطرنشان کرد: در حال حاضر با حوادث و رخدادهایی مواجهه هستیم که جرم تلقی می‌شود و تبعات زیادی به دنبال دارد. جامعه باید برای راهکار برون‌رفت از این اتفاقات اندیشه کند. همه مردم باید خودشان را امدادگر تلقی کنند و از نجات همنوعان خود سرباز نزنند.

استفاده از ظرفیت‌های دانشگاه برای ارایه راهکار در راستای ماموریت‌های هلال

دکتر سیدحمید جمال‌الدینی، معاون آموزش، پژوهش و فناوری جمعیت هلال‌احمر نیز در رابطه با برگزاری همایش به «شهروند» گفت: سیاست معاونت آموزش، پژوهش و فناوری جمعیت هلال‌احمر استفاده از ظرفیت‌های دانشگاه‌ها به منظور ارایه راهکار در راستای ماموریت‌های جمعیت هلال‌احمر است؛ بخشی از این امر در قالب برگزاری همایش‌ها و نشست‌ها اجرایی می‌شود و بخشی دیگر با حمایت از پایان‌نامه‌ها و فرصت‌های مطالعاتی و دوره‌های کوتاه‌مدت است تا دانشگاه بتواند بخشی از توان خودش را برای حل معضلات علمی در حوزه ماموریت‌های هلال‌احمر که همان علم نافع است جهت‌دهی کند و این همایش نیز در همان راستا است.

وی ادامه داد: با توجه به این که یکی از موضوعات قابل توجه در حوزه فعالیت‌های جمعیت هلال‌احمر مجموعه حقوق و مسائل فقهی در حوزه امداد و نجات است و با توجه به این که این موضوع در کشور ما شرایط خاص خودش را از لحاظ قوانین و هم از لحاظ اکثریت دینی دارد و این که موضوع جدیدی برای صلیب‌سرخ است خروجی این همایش قرار است دستورالعملی برای امدادگران ما شود.